

voliti starostu z členů obecního zastupitelstva, kterouž mez její volbou nepřekročili. —

Nebyl tudíž vykonanou volbou ani porušen předpis zákona, ani nebylo se prohřešeno proti jeho duchu, naopak opačný názor, který vedl žalovaný úřad ke zrušení této volby nelze srovnati se zákonem.

Rozhodnutí nejvyššího správního soudu ze dne 16. června 1920. č. 5412-20. *Dr. Jar. Koutný st.*

Darování nebo jednání remuneratorní? Jest potřebi k nabytí služebnosti bytu knihovního vkladu? Kdy lze důkaz slyšením stran opakovati? K otázce nutnosti notářského spisu.

Výpovědi svědků a přísežnou výpověď žalovaného jako strany zjištěno, že žalobce před třinácti roky žalovanému, který u něho přes padesát roků byl zaměstnán, poskytl ve své továrně bezplatný byt slovy: »V tom bytě budete bydlet do smrti, byt vám dávám proto, že jste mně po tolik let poctivě sloužil;« žalovaný pak jen na toto ujišťování žalobceovo byt přijal a svůj domek ve L. postoupil svému synu; při tom se žalobce ani slovem nezmínil o tom, že žalovanému byt ten dává pouze do té doby, pokud bude u něho pracovati.

Žalobce, jako strana slyšen, udal, že žalovanému byt přikázal slovy: »Když budete chtít u mne pracovati, tak vám byt dávám,« což prý znamenalo, že, když bude žalovaný u žalobce dobře pracovati, a dokud bude k jeho spokojenosti pracovati, že může tohoto bytu používat.

Na základě svrchu uvedených zjištění skutkových okolností a zejména na základě přísežné výpovědi žalovaného, o jehož věrohodnosti vzhledem na jeho stáří 77 roků a vzhledem k výpovědi svědků, tuto výpověď podporujících, neměl soud příčiny pochybovati, a v uvážení, že i výše uvedené udání žalobceovo jako strany pravdivosti tvrzení žalovaného částečně nasvědčuje, dospěl soud k přesvědčení, že žalovanému přísluší k spornému bytu služebnost užívání po rozumu §§ 521 a 529 obč. zák., kterou před smrtí žalovaného jednostrannou výpovědí se strany žalobce nelze zrušiti. Ježto tedy žalobní nárok ani ve stavu věci ani v zákoně není odůvodněn, byla žaloba zamítnuta.

V odvolaci stížnosti vytýká žalobce rozsudku nesprávné ocenění výsledků řízení důkazního a nesprávné právní posouzení, namítaje též zvláště, že žalobce byl vyslechnut cestou rekvisiční

a že tedy soudce z vlastního názoru výpovědi žalobcovy neseznal a navrhl, aby po eventuálně nově provedeném výslechu stran rozsudek byl změněn a aby žalobě bylo vyhověno.

Odvolací soud, neuznav za potřebno řízení v první stolici provedené doplniti, odvolání žalobcovy zamítl a rozsudek v odpor bráný potvrdil z těchto důvodů:

Soud první stolice podle průvodů jím jmenovitě uvedených a podle výsledků celého řízení neměl příčiny, aby upíral věrohodnosti žalovanému, jehož ctihodný věk samotný ukazuje, že nemůže na něm už nějaká práce býti požadována a způsobilost k ní předpokládána.

Také odvolací soud podle výsledků celého řízení a podle vývodů odvolacích neuznává nutným opakování výslechu stran. Nemůže na tom měniti ničeho okolnost, že byl žalobce vyslechnut dožádaným soudem a nikoliv rozhodujícím soudcem, poněvadž výslech dál se u přítomnosti obou stran a za účastenství obou jejich právních zástupců, a proti protokolování výpovědi samotné nebyl odpor vznesen. Ostatně, když žalobci na tom záleželo, měl trvati na svém výslechu u rozhodujícího soudce, a nemůže nyní z toho, co sám navrhoval a čeho dosáhl, těžiti pro výsledek důkazní a jeho hodnocení. Ani námitce nesprávného posouzení právního nelze přiznati důvodnosti. Že by služebnost užívání bytu k právní účinnosti vyžadovala, aby byla do pozemkových knih složena, nelze z předpisů §§ 521 a 522 obč. zák. odvoditi.

Že by zřízení takové služebnosti bylo na straně žalujícího darem, ani odvolatel sám netvrdí. Ve výroku žalujícího: »byt dávám vám proto, že jste po tolik let poctivě sloužil,« právem soud první stolice ve shodě s odvolacím soudem spatřuje nikoliv dar, nýbrž odměnu za předchozí práce za 50 let v závodě žalobcově vykonané.

Vykládá-li soud odvolací smluvní projev žalobcův ve výroku řečeném učiněný s hlediska § 863 odst. 2. obč. zák., poznává bezpečně, že žalobce, béřeme-li zření na platné obyčeje a zvyklosti poctivých styků, ani nemohl předpokládati, že mu dělník tolik práce vykonavší až do smrti v takovém věku, jakého dosáhl, a který sám je chorobou stížen, bude moci pracovati do posledního dechu, že tedy žalobce zamýšlel žalovanému slíbený byt doživotně poskytovat nikoli jako dar, ale že to bylo součástí mzdy za dosavadní práce, čímž jest odvolacímu soudu *remunerační* povaha poskytnutého bydlení spolehlivě prokázána.

Ostatně žalovaný ve sporném bytě bydlí, jej tedy už převzal, nebylo lze tedy mluvit o daru bez skutečného odevzdání,

který jediné by dle § 1 zákona ze dne 15. června 1871 čís. 76 říš. zák. vyžadoval ke své platnosti notářského spisu.

Že žalovaný sporný byt ve své moci má, připouští žalobce svým tvrzením, že jeho žaloba jest žalobou vlastnickou dle § 369 obč. zák.

Rozhodnutí zemského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 24. března 1921 č. j. Bc I 48/21/12.

Dr. Stehliček.

LITERÁRNÍ ZPRÁVY.

Československé řízení nesporné (podle patentu z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.) a notářské sazby. Přeložil a k tisku připravil Karel Jelínek, rada vrchního zem. soudu v Brně. Nákl. knihkupectví St. Kocího, spol. s o. r. v Brně. 1921.

Potřeba českých překladů nejdůležitějších zákonů, z Rakouska převzatých, je pocítována všeobecně. Nedostatek jich působí přímo zloubně na dorost právnický, jenž studuje s velké části bez zákonů, nechce-li neb nemůže-li studovati podle vydání německých. Postarati se o řádné překlady našich nejdůležitějších a nejobsáhlejších zákonů a dáti je prohlásiti za text autentický, bylo jednou z prvních povinností justiční správy československé. Počítala patrně s tím, že dojde v poměrně krátké době k revisi a sjednocení jich, ale jak se ukazuje, počítala mylně. S pracemi sjednocovacími nejde to tak rychle ani v lůně příslušných komisí, tím méně to půjde ve sborech zákonodárných. A tak jsme pořád tam, kde jsme byli při převratu: máme »československé« zákony, ale nemáme jejich českého autentického znění, nýbrž musíme sahati ku znění německému; a při mnohých, nově doplněných neb měněných zákonech máme část jich s autentickým textem německým, část s českým.

Bylo by tudíž jistě vítati, když se nám dostává nyní překladu zákona o nesporném řízení z r. 1854 alespoň prací soukromou. Práce taková není ovšem nikterak snadná; vyžaduje nejenom vzdělání právnického, nýbrž i důkladnou znalost jazyka českého, vytríbený cit proň a úctu k němu. Snahou po přesnosti překladu nesmí ovšem trpěti ani jasnost; srozumitelnost zákona pro každého, i pro neprávnicka, musí býti hlavním úkolem. Proto netřeba držeti se za každou cenu dlouhých někdy period německého originálu, když lze v češtině totéž vyjádřiti více sa-